

Asia: VN/20209/2021

Selvitys järjestöjen varainhankinnan avustamisesta ja tukemisesta valtionavustustoiminnassa

Lausunnonantajan taustatiedot

Valitse sopivin vaihtoehto

Järjestö

Selvitys ja sen teemat

1. Mitä mieltä olet järjestöjen varainhankinnan tilasta ja tulevaisuudesta? Asiaa tarkastellaan selvityksen toisessa luvussa.

Vakavarainen talous on järjestöjen toiminnan kulmakivi. Tulevaisuudessa järjestöjen varainhankinnan merkitys tulee korostumaan. Valtionapuviranomaiset voivat omilla toimillaan edesauttaa järjestöjen tuloksellista varainhankintaa. Oleellisia ovat yhdenmukaiset, avoimet ja varainhankintaan kannustavat käytännöt. Myös viestinnän ja vuorovaikutuksen lisääminen on erittäin tärkeää.

2. Mitä havaintoja sinulla on järjestöille myönnettäviin valtionavustuksiin liittyvistä käytännöistä ja niitä koskevasta sääntelystä? Asiaa tarkastellaan selvityksen neljännessä luvussa.

Valtionavustusten myöntämistä olisi syytä nopeuttaa. Se helpottaisi järjestöjen alkuvuoden toimintaa.

3. Mitä asioita järjestöjen varainhankinnan avustamisessa ja tukemisessa sekä valtionavustusten myöntämisessä on otettava huomioon? Asiaa tarkastellaan selvityksen viidennessä luvussa.

On tärkeää sallia järjestön oman varainhankinnan kehittäminen ilman että se vaarantaa julkisen rahoituksen saamista täysimääräisenä. Järjestöjen vakaa talous ja oma varainhankinta mahdollistavat parhaiten myös vaikuttavan toiminnan ja valtionavustuksilla aikaansaavat vaikuttavat tulokset.

Kotiseutuliitto kannattaa viranomaisten ja järjestöjen laajaa yhteissuunnittelua. Ennakoitavuuden ja jatkuvuuden vahvistaminen auttaa kaikkia toimijoita menestymään paremmin alati muuttuvassa toimintaympäristössä.

4. Minkälaisia vaikutuksia arvioit käsiteltävillä keinoilla olevan? Asiaa tarkastellaan selvityksen kuudennessa luvussa.

Kotiseutuliitto pitää esitettyjä keinoja pääosin hyvin positiivisina.

1.1. Hyväksyttävien kustannusten määrittelemisen yhdenmukaisella tavalla edistävät läpinäkyvyyttä, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta.

1.2. Toiminnan luonteeseen ja laajuuteen sopivan omavastuuosuuden vaatiminen edellyttää hakijoilta tiettyä vakavaraisuutta, mikä ei ole kohtuuton vaatimus. On kuitenkin tärkeää pitää omavastuuvaatimus kohtuullisena.

1.3. Järjestöjen varsinaisen toiminnan bruttokustannusten rahoittaminen yleisavustuksella tukisi järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vakaata taloutta sekä edistää pitkäjänteistä kehittämistyötä.

1.4. Järjestöjen varallisuuden määrittelemisen selkeäksi arviointiperusteeksi ja -kriteeriksi voi johtaa vaikeasti ennakoimattomiin ja hallittaviin seurauksiin. Yhteisön varallisuudella ei tulisi olla merkittävää vaikutusta avustuksen arviointiperusteena.

2.1. Varainhankinnan alijäämän kattaminen yleisavustuksella tappiotakuuna voi vahvistaa järjestöjen toimintaedellytyksiä, mutta toisaalta myös johtaa joissakin tilanteissa turhiin taloudellisiin riskeihin.

2.2. Varainhankinnan kustannusten avustuskelpoisuus tiettyyn enimmäismäärään asti vahvistaisi järjestöjen toimintaedellytyksiä.

2.3. Varainhankinnan käynnistämiseen tai kehittämiseen suunniteltava erityisavustus vahvistaisi järjestöjen toimintaedellytyksiä.

2.4. Vapaaehtoistoiminnan huomioon ottaminen valtionavustusta myönnettäessä voi lisätä järjestötoiminnan osallisuutta ja demokraattisuutta.

5. Miten järjestöjen autonomiaa pitäisi turvata ja kuinka järjestöjen toimintaedellytyksiä tulisi varmistaa valtionavustustoiminnassa? Asiaa tarkastellaan selvityksen liitteessä.

Julkisen rahoituksen kohdentamista on suunniteltava riittävän pitkällä aikavälillä yhdessä järjestöjen kanssa. Kotiseutuliiton mielestä kaksivuotisten yleisavustusten myöntäminen on kannatettava kehityssuunta: hallinto kevenee ja talouden ennakoitavuus paranee.

Valtionavustustoiminnan kehittäminen

Anna yleistä palautetta selvityksestä tai kommentoi järjestöjä koskevan valtionavustustoiminnan kehittämistä ja yhdenmukaistamista.

-

Ylitalo Teppo
Suomen Kotiseutuliitto